

Nem való telepesnek a beteg család sem. Elvégre a telepítés az új vidék népi erősödését szolgálja elsősorban, ezt a célt a betegek, degeneráltak, gyengeakarúak igazán nem szolgálják.

De nem valók telepítésre a könnyű erkölcsi fajsúlyúak sem. A telepítés céljait csak küzdőképes, de szilárd erkölcsi felfogású családok szolgálhatják.

Találkoztunk családokkal, amelyek minden tekintetben megfeleltek a követelményeknek, de nem telepíthetők, mert semmi megnyugtató biztósítékot nem nyújtottak arra, hogy egy telepes kisbirtok önálló vezetésére és üzembentartására képességük volna. Ide sorolhatók általában a mezőgazdasági cselédek, akik csak bérlőszövetkezetek keretében juttathatók földbirtokhoz.

Megbizonyosodtunk arról, hogy a telepes birtok megtekintésére nem ajánlatos csoportosan utaztatni a kiszemelteket. A nép általában nyájtermészet. Könnyen megy a kolompos után. Igen könnyen bedül a nagyhangú szájhősöknek s nem követi vagy nem meri követni jobb meggyőződését. Elmondok erre egy megtörtént esetet.

Történt egy ilyen csoportos utazásnál, hogy többen lemondtak arról a — nekik otthonukban elképzelhetetlen — jólétről és birtokmagnagyobbdásról, amelyet elnyerni forró álmuk volt. Kiderült, hogy a csoport legtehetősebb s egyben lehangosabb tagja riasztotta el őket, a kezdet nehézségeinek valószínűtlen felnagyításával, de azzal a ravasz számítással, hogy az így gazdátlanul maradó parcellákat majd a maga és családja számára szerezheti meg. Ez az ember már a lemondást követő napon ünneplőbe öltözött, feleségével együtt jelentkezett a Szövetkezethél, hogy hallott néhány ember visszalépéséről és ő ezek parcelláját szívesen átvinné.

Természetesen azonnal kizártuk a telepítésből.

Lapokat tölthetnék még meg ennek a telepítésnek a leírásával, de úgy érzem, az „Útravaló“¹ szellemében máris megcselekedtem, hogy egy kis vonalat rajzoljak arra a térképre, amely a járható utat mutatja azoknak, akik jót akarnak. Botlásaim őszinte felrajzolása visszatart majd másokat azok elkövetésétől, megfigyeléseim pedig — legalább egy gyöngye mécses fényerejével — megvilágítják azokat az útvesztőket, amelyek a járatlanokat tévútra vezethetnék.

Andrássy János

JÉGVIRÁG AZ ABLAKON

*Szeszélyes jégvirág az ablakon.
Most már a bokrot, fát se láthatom.
A vén fagyalt, a sok-sok orgonát,
A rózsát, spiriát, magnóliát.*

Be szép is volt tavasszal, nyáron át!

*Száz zöld levél, száz kék virág virult,
Fehér-, lilás- s bíborbimbó pirult,
Pintyőke szólt és csacska csalogány
A büszké bokrok minden ágbogán,*

Tavaszi éjék langyos hajnalán.

¹ Lásd a „Nép- és Családvédelem“ c. lap 1941. 1. számában a csángó-telepítő Bonczos Miklós beköszöntő írását.

S a cserjék közt a kertig láttam én.
 S a kert fölött, a dombok peremén
 Ha kelt a Nap, aranyködöt szitált;
 Sötét erdő, domb, rét színesre vált...

Mezők felett pacsirta-nóta szállt.

De, — így van ez, ha egyszer jő a tél
 S tar ágak közt dermesztő szél zenél,
 Fagyos lesz, szűk lesz s szürke a világ,
 Lombjuktól fosztva bokrok és a fák,

Egyetlen disz a sápadt jégvirág.

Lám, — így van ez, — ha elmúlik nyarad,
 Számodra már csak szűk kis tér marad,
 A messzi táj, virág, madár dala
 A másé lesz. Tiéd a kis szoba...

S szobádnak jégvirágos ablaka.

Écsy Ö. István

TAVASZVÁRÁS

Hankiss Jánosnak ajánlom.

Téli este: lefekszem csendben, egyedül. —
 Koromsötétbe elmerengve nézek...
 Öreg cigány: a Bánát halkán hegedül,
 S muzsikaszóval röppenek az évek...
 Álmok szárnyán szállok,
 S bár sorsunk vad, álnok,
 Tulipiros jövődőről dalolnak az álmok...

Igy hamvad el ezernyi nótás estelem,
 S szent valósággá szépül majd az álom...
 A csüggedést elűzöm, messze kergetem,
 S boldogságunkat karjaimba zárom!
 Öreg cigány: Bánát!
 Húzd csak a nótámat:
 Bazsarózsás magyar Tavasz, meghalok utánad!

Horváth János